

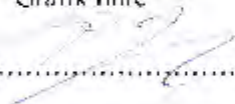
JAVASLAT

a „Szent Jobb Kápolna”

Veszprém Megyei Értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Gráfik Imre

Balatonalmádi, 2014. augusztus 12.

(P. II.)

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

Pannónia Kulturális Központ és Könyvtár

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: Pannónia Kulturális Központ és Könyvtár

Levelezési cím: 8220-Balatonalmádi, Városház tér 4.

Telefonszám:+36 88 542 514

E-mail cím: pannoniakonyvtrar@upcmail.hu

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése

Szent Jobb kápolna

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☒ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	☐ kulturális örökség	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus	

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye

Balatonalmádi, dr. Óvári Ferenc utca 47.

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

- települési tájegységi megyei külhoni magyarság

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

A **Szent Jobb kápolna**: A budai királyi vár Zsigmond kápolnájából nyílt - a főoltár mögött - az a kápolna-fülke, amelyben 1901 és 1944 között Szent István Jobbját őrizték. A harcok során a vártemplom teljesen elpusztult, de a Szent Jobb kápolna – bár súlyosan megrongálódott – csodálatosan megmaradt, mert a királyi palota egy emelete ráomlott, romjaival eltakarta és a további teljes elpusztulástól megmentette. A kápolnát Róth Miksa műhelyében készített Szent István aranyozatok díszítette, amelyet a millenniumra tervezett. A trónon ülő alak mellett két oldalt az Árpád sávós és a kettős keresztes címer látható. Érdekes ezen az ábrázoláson, hogy István király fején nem a ma ismert Szent Korona volt, hanem annak csupán a felső része, a Corona Latina. (Ily módon láthatjuk egyébként az Országház kupolacsarnokában is első királyunk szobrát.) Az arany üvegmosaik Róth Miksa műhelyében készült. Tizenkét esztendeig roskadozott terhével a romok alatt, míg az “utolsó órában” sikerült megmenteni a végső pusztulástól. Az ötvenes évek közepén Bicskei Karle János festőművész dolgozott a Szent Imre templom falképein, s ő értesítette az akkori plébánost, Dr. Pintér Sándort a budai vár romjai között rejlő, pusztulásra ítélt értékről. Az ő kezdeményezésére és szervező munkája eredményeként épült fel 1957-ben a Szent Jobb kápolna pontos mása a Szent Imre plébániatemplom mellett. A boltozat mozaikját és a kápolna belső terének több részletét (az oltárt a tabernákulummal, a gyertyatartókat, a kovácsoltvas kaput és márvány keretét)

hozzaértő kezek gondos munkával rekonstruálták a teherautókon ideszállított töredékekből. A plébánia és a kápolna történetének egyedülálló szépségű napja volt 2000. május 13, amikor a Szent Jobb ereklye egy napra visszatért eredeti őrzési helyére. A millenniumot záró ünnepek részeként, 2001. augusztus 19-én a Szent Jobból származó ereklyét (fragmentumot) adományozott a kápolnának Szabó Géza kanonok, a Szent István bazilika plébánosa, a Szent Jobb őre. Az utóbb kapott Szent Imre- és Boldog Gizella-ereklyékkel ismét együtt van Balatonalmádiban az első Magyar Szent Család.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

A mozaik egyedülálló művészettörténeti értéket képvisel, az épület a Szent Jobb eredeti őrzőhelye volt, egyedi történelmi emlékhelyként ma már Szent István családjának valamennyi tagjától őriz ereklyét. A város, a turisztikai egyesület és a Honismereti és Városszépítő kör nagy hangsúlyt fektet ezen értékek minél szélesebb körű megismertetésére.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

- Czagány István: A budavári palota és a Szent György téri épületek. Budapest. Műszaki Kiadó. 1966.
- Vajkai Aurél: Balatonalmádi és környéke. Útikönyv, p. 45-46.

Internetes hivatkozások:

- A balatonalmádi Szent Jobb kápolna története
http://mienkahaz.blog.hu/2012/07/23/a_balatonalmadi_szent_jobb_kapolna_tortenete
- A Szent Jobb kápolna eredete és Balatonalmádiba kerülése
<http://www.almadiplebania.hu/historiadomus>
- Toldi Éva: Templomi anizx Balatonalmádiból
http://ujember.hu/index.php?option=com_k2&view=item&id=19891:templomianizxbalatonalm%C3%A1dib%C3%B3l

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja
2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek
3. A javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat

Nyilatkozat

Alulírott Pásztai György hozzájárulok a *Javaslat a „Szent Jobb kápolna”* Balatonalmádi Értéktárba történő felvételéhez csatolt saját készítésű fényképek további felhasználásához.

Balatonalmádi, 2014.02.20.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Pásztai György', is written over a horizontal dotted line. The signature is stylized and cursive.

aláírás

